

Seat No. : _____

AC-121

April-2019

B.A., Sem.-II

(EC-I) 111 : Psychology (Basic Psychological Process-II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) પરિવર્તનો અર્થ આપો, પરિવર્ત્યોના પ્રકારોની સમજૂતી આપો. 14

અથવા

ચિકિત્સાત્મક પદ્ધતિઓ એટલે શું ? ચિકિત્સાત્મક પદ્ધતિઓ સમજાવો.

- (B) ચોષ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (ઇમાંથી કોઈપણ ચાર) 4

(1) પ્રયોગના _____ લક્ષણો છે. (ત્રણ, ચાર)

(2) પરિવર્ત્યોના _____ પ્રકારો છે. (ત્રણ, ચાર)

(3) _____ વર્ષમાં મનોવિજ્ઞાનની પ્રથમ પ્રયોગશાળા સ્થપાઈ હતી. (1889, 1879)

(4) કુદરતી પરિસ્થિતિમાં કરવામાં આવેલું માનવી અને પ્રાણીના વર્તનનું નિરીક્ષણ એટલે _____ નિરીક્ષણ. (અકુદરતી, નૈસર્જિક)

(5) વ્યક્તિગત સમસ્યાઓના નિદાન માટે _____ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે. (નિરીક્ષણ, ચિકિત્સાત્મક)

(6) વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ એ એક _____ પદ્ધતિ છે. (પ્રશ્નાવલી, સર્વેક્ષણ)

2. (A) શિક્ષણ એટલે શું ? શાસ્ત્રીય અભિસંધાન પાવલોવના પ્રયોગ સહિત સમજાવો. 14

અથવા

આંતરસૂજ અંગેનો કોહલરનો પ્રયોગ વર્ણિવો.

- (B) ચોષ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (ઇમાંથી કોઈપણ ચાર) 4

(1) થોર્નડાઈક _____ ઉપર પ્રયોગ કર્યા હતો. (ઉંદર, બિલાડી)

(2) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનો પ્રયોગ _____ પર થયો હતો. (કુતરો, ચિમ્પાન્ઝી)

(3) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનો પ્રયોગ _____ કર્યો છે. (પાવલોવ, વોટસન)

(4) આંતરસૂજ અંગેનો પ્રયોગ _____ ઉપર કર્યો હતો. (બિલાડી, ચિમ્પાન્ઝી)

(5) U.S. એટલે _____. (ધંટડી, ખોરાક)

(6) અનુભવ દ્વારા વર્તનમાં થતા સાપેક્ષ કાયમી ફેરફારને _____ કહે છે. (શિક્ષણ, પ્રત્યક્ષીકરણ)

3. (A) ધારણના પ્રમાણને અસર કરતા ઘટકોની ચર્ચા કરો.

14

અથવા

સ્મૃતિની વ્યાપ્તા આપી, સ્મરણના તબક્કાઓ સમજવો.

(B) ચોઝ્ વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ)

3

(1) ધારણ માપન માટે _____ પદ્ધતિ ધારું પ્રયોગિત પદ્ધતિ છે. (પુનરાવહન, વિશ્વસનિયતા)

(2) ટૂંકાળાની સંચયક્ષમતા _____ હોય છે. (20 થી 30 સેકન્ડ, 35 થી 45 સેકન્ડ)

(3) સ્મૃતિનો અંતિમ તબક્કો _____ છે. (શિક્ષણ, પુનઃપ્રાપ્તિ)

(4) ધારણને અસર કરતા _____ ઘટકો છે. (ત્રણ, ચાર)

(5) ભૂતકાળના અનુભવોને વર્તમાનમાં પુનઃજગ્ત કરવાની કિયા એટલે _____ .

(સ્મરણ, સંગ્રહ)

4. (A) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી એટલે શું ? મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

14

અથવા

અભિયોધ્યતા કસોટી અને વ્યક્તિત્વ કસોટીની ચર્ચા કરો.

(B) ચોઝ્ વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ)

3

(1) બિને સાથમન બુદ્ધિ કસોટી સૌપ્રથમ ઈ.સ. _____ માં રચાઈ. (1905, 1879)

(2) કસોટીના પરિણામો વચ્ચેના સાતત્યને _____ કહે છે. (વિશ્વસનિયતા, ચથાર્થતા)

(3) અભિદ્રચિએ _____ નો ભાગ છે. (વ્યક્તિત્વ, સહસંબંધ)

(4) સૌપ્રથમ બુદ્ધિ કસોટીની રચના _____ દેશમાં થઈ. (જર્મની, ફ્રાન્સ)

(5) સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના મુખ્ય _____ લક્ષણો હોય છે. (ચાર, છ)

AC-121

April-2019

B.A., Sem.-II

(EC-I) 111 : Psychology (Basic Psychological Process-II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Give meaning of variable, explain the types of variables.

14

OR

Define clinical methods. Explain the clinical methods.

- (b) Fill in the blank with suitable option : (any four out of six)

4

- (1) Experiment has _____ characteristics. (three, four)
(2) Variables are of _____ types. (three, four)
(3) In _____ year the first psychological laboratory was established. (1889, 1879)
(4) Natural observation means an observation of human and animal behaviour done in _____ situation. (artificial, natural)
(5) _____ method is used in diagnosing the personal problems. (observation, clinical)
(6) Systematic observation is a _____ method. (questionnaire, survey)

2. (a) Define learning. Explain classical conditioning with Pavlov's experiment.

14

OR

Describe insight experiment by Kohlrausch.

- (b) Fill in the blanks with suitable option : (any four out of six)

4

- (1) Thorndike conducted experiment on _____. (rat, cat)
(2) On _____ the classical conditioning experiment was done. (dog, Chimpanzee)
(3) Experiment of classical conditioning is evolved by _____. (Pavlov, Watson)
(4) On _____ the experiment of insight was done. (Cat, Chimpanzee)
(5) U.S. means _____. (bell, food)
(6) Relatively permanent change of behaviour due to experience is called _____. (learning, perception)

3. (a) Describe the factors affecting retention.

14

OR

Define memory. Discuss stages of memory.

(b) Fill in the blank with suitable option. (any **three** out of **six**)

3

- (1) _____ method is very popular method for retention measurement. (Recall, Reliability)
- (2) Short term retention capacity is _____. (20 to 30 second, 35 to 45 second)
- (3) Last stage of memory is _____. (encoding, retrieval)
- (4) There are _____ affecting factor of retention. (three, four)
- (5) The recalling of the past experience is called _____. (memory, storage)

4. (a) Define psychological test. Discuss the types of psychological test.

14

OR

Discuss the aptitude test and personality test.

(b) Fill in the blank with suitable option. (any **three** out of **five**)

3

- (1) In _____ A.D. Benet – Simon intelligence test was created. (1905, 1879)
  - (2) _____ means a consistency of result in test. (Reliability, Validity)
  - (3) Interest is a part of a _____. (personality, correlation)
  - (4) In _____ country the intelligence test was first created. (Germany, France)
  - (5) _____ are the main characteristics of good psychological test. (four, six)
-